

Ставрос Атанасіадіс, Марек Шуліста, Томаш Мрkwічка

Залежність між попитом на страхування та деякими економічними, фінансовими і соціально-демографічними факторами: дані різних груп європейських країн

Страховий сектор є важливою складовою економіки та її фінансової системи. Таким чином, здорове зростання та захист страхової галузі від системних ризиків є критично важливими вимогами для соціально-економічного розвитку будь-якої країни. У статті аналізується залежність між страховим попитом, представленим проникненням страхування, та різними економічними, фінансовими, соціально-демографічними й інституційними факторами. Аналіз проводився в межах певних кластерів європейських країн, які визначаються функціональним кластерним аналізом щодо величини та форми кривих проникнення страхування. Залежність аналізується з використанням лінійних моделей змішаного ефекту. Аналіз показує істотно різні залежності між кластерами, доводячи існування різних умов для різних європейських страхових ринків, особливо щодо економічного зростання, доходів, фінансового розвитку та безробіття. Навпаки, ставки відсотка, інфляція, урбанізація та освіта не відіграють істотної ролі на цих страхових ринках. Інституційний розвиток виглядає незначним для всіх кластерів, за винятком деяких країн з перехідною економікою. Отримані результати свідчать про те, що країнам по всій Європі слід визначити детермінанти страхування, специфічні для кожної держави. Стосовно цього європейські політики та менеджери можуть спрямовувати конкретну політику на основі зв'язку визначених детермінант зі страхуванням, особливо в країнах, що розвиваються.

Ключові слова: кластеризація європейських країн, функціональний кластерний аналіз, проникнення страхування, моделі страхової галузі, випадкові моделі зі змішаним ефектом

Класифікація JEL: G22, G28

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.